

Psychiaters voorstander van euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden

Beeld ThinkStock

Driekwart van de Vlaamse psychiaters schaart zich achter euthanasie bij psychisch lijden. De bereidheid om zelf een (uitvoerende) rol in dat verhaal op te nemen, is echter een pak kleiner.

◆ Exclusief voor abonnees door **MICHIEL MARTIN** 11 augustus 2020, 6:00

Een bevraging van de End-of-life Care Research Group (VUB-UGent) toont voor het eerst hoe psychiaters in ons land naar een erg heikele kwestie kijken: euthanasie bij psychisch lijden. De laatste jaren gingen heel wat stemmen op om de huidige euthanasiewet terug te schroeven of te verstrengen. Het Gentse euthanasieproces rond Tine Nys dreef die discussie nog verder op de spits.

Tussen november 2018 en april 2019 – voor dat proces – werd een bevraging gelanceerd bij leden van de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie (VVP), die door 184 psychiaters of zowat 40 procent werd beantwoord. Uit de resultaten blijkt dat driekwart zich schaart achter de wettelijke mogelijkheid van euthanasie bij psychisch lijden. De meerderheid is er ook van overtuigd dat

het lijden van patiënten ondraaglijk (95 procent) en medisch uitzichtloos (84 procent) kan zijn.

“Een groot deel van de psychiaters erkent dus dat een doodswens niet louter een symptoom is en dat het euthanasieproces een plaats heeft”, zegt psychiater en LEIF-arts Koen Titeca (AZ Groeninge). Eerder onderzoek in Nederland wees uit dat psychiaters een eerder terughoudende houding aannemen bij euthanasieverzoeken.

Die terughoudendheid stijgt bij Vlaamse psychiaters vooral wanneer de rol ingrijpender wordt. Terwijl de meerderheid wil doorverwijzen, toont slechts 30 procent zich bereid om formeel advies te verstrekken. Minder dan 10 procent van de psychiaters ziet een rol als uitvoerend arts voor zich weggelegd. En dat terwijl vier op de vijf bevroegden al werd geconfronteerd met een uitdrukkelijk euthanasieverzoek.

EIGEN COMPETENTIE

“Het blijft confronterend om actief deel te nemen aan zo’n proces, en om te erkennen dat je geen andere pistes meer kan aanreiken”, zegt VVP-voorzitter Frieda Matthys. Volgens Titeca is ook competentie echter een factor van belang. De helft van de psychiaters voelt zich ‘niet voldoende competent’ om met euthanasieverzoeken aan de slag te gaan, slechts 5 procent van de psychiaters heeft een specifieke opleiding gevolgd. “Het thema zou meer aandacht moeten krijgen in de basisopleiding”, zegt Titeca.

“Want hoe meer die competentie doorweegt, hoe meer twijfel. Mogelijke juridische gevolgen zullen daarbij zeker ook een rol spelen”, zegt Titeca. Volgens hem is het echter “koffiedik kijken” of het euthanasieproces de bereidheid onder psychiaters negatief heeft beïnvloed.

Nu blijkt dat Joris Van Hove, de arts die Tine Nys de dodelijke injectie toediende, een nieuw proces riskeert, zal die vrees wellicht niet verdwijnen. Volgens de advocaat-generaal van het Hof van Cassatie werd zijn vrijspraak niet goed gemotiveerd.

Zeven op de tien psychiaters gingen in de bevraging overigens al akkoord met de stelling dat er in de praktijk niet altijd even zorgvuldig met deze euthanasieverzoeken wordt omgegaan. “Dat zie ik echter als een positief

teken: psychiaters blijven kritisch ten opzichte van de eigen beroepsgroep”,
zegt Matthys.